

Input fra Kommunernes Landsforening til Biodiversitetsrådet Årsrapport 2023 – ”Mod robuste økosystemer”

KL har med interesse læst Biodiversitetsrådets årsrapport ”Mod robuste økosystemer – anbefalinger til en dansk lov om biodiversitet” fra 2023 og takker for muligheden for at kommentere rapporten.

Generelle bemærkninger

Naturen er under hårdt pres og vi står i en biodiversitetskrise, hvilket medfører et øget fokus på natur- og biodiversitetsindsatser. Det er også en dagsorden, der fylder for kommunerne.

KL anerkender, at vedtagelsen af en overordnet natur- og biodiversitetslov kan være første skridt. KL anbefaler, at denne udarbejdes som en samlet lov om natur og biodiversitet. Derudover er det essentielt, at der laves en effektiv og enkel lovgivning, der sikrer en mere effektiv naturbeskyttelse og -genopretning, som kræver færre ressourcer at administrere for kommunerne, og som er mere gennemskuelig for erhverv og lodsejere.

KL er enig i at kvaliteten i den beskyttede natur skal sikres. Kommunerne har ansvaret for naturforvaltning i de privatejede Natura 2000-områder og fredede områder. Hvis kvaliteten i disse områder skal blive bedre, kræver det, at kommunerne får helt andre og bedre redskaber. Det gælder både økonomisk og retsligt.

KL bemærker imidlertid ligesom Biodiversitetsrådet, at der også er andre vigtige dagsordener og samfundshensyn som for eksempel klima, miljø, forsyningssikkerhed og landdistriktsudvikling, der fylder både nationalt og kommunalt. Vi har flere planer og målsætninger for, hvad vi vil med vores land, end vi har plads. Det kræver, vi kan løse flere problemer på én gang.

Derfor opfordrer KL til, at en kommende natur- og biodiversitetslov baseres på en helhedsorienteret tilgang, så Danmarks arealer anvendes bedst muligt. Der skal laves en vurdering af, hvor ny natur giver mest værdi. Igen mangler kommunerne økonomisk og retsligt råderum for at kunne opfylde målet om mere ny natur. Landdistriktsmidlerne har indtil nu ikke været en løsning, og der findes ikke længere nationale puljer, der udelukkende er fokuseret på at skabe permanent ny natur.

KL anbefaler derfor også, at en natur- og biodiversitetslov både skal kigge på målsætninger, lovgivningsmæssige rammer og finansiering af natur- og biodiversitetsindsatser. Rammesætningen i loven vil være afgørende for indsatsernes effekt og skal være realistisk i forhold til at nå lovens målsætninger.

Retningsgivende principper for en natur- og biodiversitetslov

Dato: 3. januar 2024

Sags ID: SAG-2022-04548
Dok. ID: 3405672

E-mail: SAHM@kl.dk
Direkte: 3370 3148

Weidekampsgade 10
Postboks 3370
2300 København S

www.kl.dk
Side 1 af 2

Natur- og biodiversitetsindsatsen sker i en løbende balancering med andre samfundshensyn og andre presserende dagsordener. Derfor skal en kommende natur- og biodiversitetslov have en helhedsorienteret tilgang, og her kan retningsgivende principper være anvendelige.

KL opfordrer dog til, at retningsgivende principper udformes, således at der fortsat er fleksibilitet og mulighed for lokale afvejsninger, da vægtningen mellem forskellige samfundshensyn er svær at lave centralt. KL kan være bekymret for, hvorvidt det vil være uhensigtsmæssigt for biodiversitetsindsatsen, hvis afvejningen mellem forskellige samfundshensyn fastlåses i centralt definerede retningsgivende principper. KL anbefaler derfor, at der snarere formuleres rammesættende og retningsgivende principper, der sikrer forudsætningerne for, at den konkrete vægtning i højere grad kan ske lokalt.

KL er enig i Biodiversitetsrådets anbefaling om, at lokale bør inddrages tidligt i nye projekter. Det er afgørende for indsatsernes succes at sikre lokal forankring og opbakning fra de lokale (kommuner, borgere og lodsejere). Dette gælder kommunale indsatser, men det gælder også for indsatser på statslige arealer, for eksempel nationalparker og urørt skov. KL og berørte kommuner bidrager gerne til dette arbejde.

Virkemiddelkatalog for biodiversitet

KL velkommer, at der udarbejdes et dynamisk virkemiddelkatalog for biodiversitet. KL vurderer, at bedre redskaber og midler til at fremme naturen i Natura 2000-områderne burde være en essentiel del af virkemiddelkataloget. Landdistriktsmidlerne har indtil nu også været det primære redskab til at realisere Natura 2000-planerne på privatejede arealer og plejeplanerne for fredede områder. Det har ikke haft den ønskede effekt, bl.a. viser den seneste afrapportering, at tilstanden for både habitatnaturtyper og -arter er forværret.

KL er enige i, at der skal fokuseres på ådale og lavbundsjord. Hvis kommunerne skal nå mål for klima, natur og vandmiljø, bliver man nødt til hurtigst muligt at gentænke det samlede tilskuds-setup. Udmøntning af tilskudsmidler skal gerne understøtte multifunktionelle projekter, der leverer på flere formål på én gang, herunder biodiversitet, klima, vandmiljø og rekreative tiltag. Hvis projekterne skal realiseres i højt tempo, skal setup'et være enkelt, og det skal være let at søge midler. Da projekterne er baseret på frivillighed, er det samtidig vigtigt, at projekterne er attraktive for lodsejere at deltage i. Derudover bør muligheder for ekspropriation i lavbundsprojekter med klimaformål ligestilles med ekspropriationsmuligheder for kvælstof- og fosforvådområdeprojekter, jf. anbefaling fra ekspertgruppen for udtagning af lavbundsjord.

KL's forslag til Biodiversitetsrådets videre arbejde

KL velkommer, at Biodiversitetsrådets Årsrapport 2024 bl.a. vil omhandle økonomiske virkemidler for dansk naturforvaltning.

Det er essentielt af få belyst økonomien, herunder at fokusere på rammesætningen for indsatserne, hvordan midlerne skaffes til mere natur og optimeret brug af midlerne.

KL ser frem til det fortsatte samarbejde med Biodiversitetsrådet.

Dato: 3. januar 2024

Sags ID: SAG-2022-04548
Dok. ID: 3405672

E-mail: SAHM@kl.dk
Direkte: 3370 3148

Weidekampsgade 10
Postboks 3370
2300 København S

www.kl.dk
Side 2 af 2